

ISLAMSKI NAČIN IBADETA

MIRZA BEŠIRUDIN MAHMUD AHMED r.a.

Ahmedija
Muslimanski Džemat
BiH

ISLAMSKI NAČIN IBADETA

Mirza Beširudin Mahmud Ahmed

Sarajevo, 2023. god.

Naslov: ISLAMSKI NAČIN IBADETA
(Bosnian rendering of English book Islamic mode of worship)

Napisao: Hazreti Mirza Beširudin Mahmud Ahmed^{t.a.}
Drugi halifa Ahmedija muslimanskog džemata

Pregled teksta: Mufeezur Rahman, Elvedin Bostandžija
Korica: Tasleem Ahmad
Prvo izdanje: Novembar 2023. g.
Tiraž: 300
Štamparija: «KA» s.d. Sarajevo

Izdavač: Ahmedija muslimanski džemat u BiH
Tuzlanska 1b, Sarajevo 71000, BiH
©VERLAG DER ISLAM

ISBN: 978-3-96845-115-2

"Način ibadeta propisan u islamu je tako savršen i u skladu sa potrebama čovječanstva, da je bez premca u poređenju sa bilo kojom drugom vjerom."

ISLAMSKI NAČIN IBADETA

Hazreti Mirza Beširudin Mahmud Ahmed^{r.a.}

Prevedeno na bosanski sa engleske verzije zahvaljujući fondaciji

FAZLE UMAR

koja je prvi put objavila ovu knjigu na engleskom jeziku 2019.g. u V.B.

Ni jedan dio ove knjige se ne smije umnožavati ili koristiti u bilo kojoj formi, ili na bilo koji elektronski, grafički ili mehanički način, uključujući fotografije, snimanje, kopiranje ili pohranu informacija ili sistema za povratak informacija bez dozvole izdavača.

O autoru

Hazreti Mirza Beširudin Mahmud Ahmed^{f.a.} (1889-1965), Obećani reformator, je bio sin hazreti Obećanog Mesije^{a.s.} i njegov drugi nasljednik. Izabran je za halifu Ahmedija muslimanskog džemata 1914. god. kada je imao 25 godina i vodio je zajednicu 52 godine. Tokom svog hilafeta, poruka Ahmedija muslimanskog džemata se raširila sve do država kao što su Sjedinjene Američke Države, Japan, itd. On je također osnovao fondacije administrativnih struktura džemata i pokrenuo brojne akcije širenja poruke islama, među kojima su Tehrik-e-Džedid (akcija za širenje poruke islama van Indije) i Vakf-e-Džedid (akcija za širenje poruke islama u ruralnim područjima). Plodan pisac, govornik i autor tefsira (komentara) Kur'ana u 10 tomova, ostavio je duboko duboko i dugotrajno naslijeđe koje traje do danas.

Predgovor

Molitve u raznim formama postoje već milenijumima. Antropolozi su uspjeli da otkriju tragove ljudske posvećenosti najmanje 5000 godina unazad. Najčešće od ovih djela posvećenosti je molitva—svjesno prizivanje koje ima za cilj da ostvari vezu između vjernika i Boga.

Načini molitve su različiti i opsežni koliko i ljudi koji ih praktikuju; ritualne ceremonije, plesovi, himne, meditacija i propisani vjerski obredi su neki od mnogih historijskih formi molitve.

Ali, bez obzira na ove različitosti, načini molitve među vjerama i kulturama obično prate određene uspostavljene obrasce koji pretežno uključuju blagosiljanje, liturgije, doksologiju (molitvene pjesmice) i djela posvećenosti namijenjena da podstaknu duhovni put i blizinu božanskog.

Kao i u svim religijama, molitva je od fundamentalnog značaja za islam. Njena primarna forma je kroz 5 dnevnih *namaza*, za koje se od

muslimana očekuje da ih predano obavljaju.

U '*Islamskom načinu ibadeta*' drugi halifa izlaže metodologiju i filozofiju islamske molitve za nemuslimane.

Cilj ove knjige nije samo da objasni osnovne funkcije islamske molitve, već i da je predstavi kao univerzalnu, zato što su srž njene poruke djela posvećenosti koja su zajednička za sve vjere i kulture. Na ovaj način, ona se može smatrati najvećom formom obožavanja, jer nudi cijelom čovječanstvu put do njihovog Stvoritelja. Ovo je doradena verzija eseja koji je pisac napisao za Review of Religions (Pregled religija) u martu 1914. Kasnije je objavljena kao samostalan naslov, pod imenom اسلامی نماز (Islamski namaz) prije nego što je ponovo izdana u prvom izdanju *Envar-ul-uluma*. Drugo izdanje je uključivalo dodatni materijal i bilo je objavljeno uz halifinu dozvolu, i to izdanje je uključeno u ovaj prevod.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ¹
نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ

ISLAMSKI NAČIN IBADETA

Ja sam napisao ovaj kratki esej za one pobožne duše i ljubitelje istine koji žive u Evropi, koji su, Bogom nadahnuti, svojim intelektom shvatili da sve što su ranije znali o islamu dolazi iz predrasuda pristalica Crkve. I sada kad žele da dobiju svjež i istinitiji pogled na islam, ja ovdje namjeravam da razjasnim najneuporediviju instituciju islama; onu koja se smatra najosnovnijim upražnjavanjem islama - a to je *namaz*.²

SVRHA OBOŽAVANJA

Ali, prije nego što pobliže objasnim kako muslimani obavljaju *namaz* i prije nego što krenem sa prevodima raznih ajeta koje vjernici ponavljaju u

¹ U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog. Mi hvalimo Allaha, Uzvišenog, Najvećeg, i mi prizivamo Njegov blagoslov na Njegovog Poslanika ^{savs.} [Izdavač]

² Arapska riječ *salat* je najčešći termin za standardnu islamsku molitvu. Ali, u trenutnom prevodu, perzijska riječ *namaz* je prihvaćena jer je to riječ koja se koristi u originalnom urdu jeziku. [Izdavač]

sklopu *namaza*, smatram da je potrebno da prvo objasnim dvije veoma bitne činjenice. Jedan cilj obožavanja i ibadeta je da se iskaže zahvalnost tom Plemenitom Biću, koje se u arapskom jeziku naziva *Allah*, a na engleskom se naziva *God (Bog)*. Ljudi kao takvi su prirodno naklonjeni da osjećaju zahvalnost prema svom dobročinitelju.

Prema hadisu:

جِبَلَتِ الْقُلُوبُ عَلَى حُبِّ مَنْ أَحْسَنَ إِلَيْهَا

"Nagoni srca tjeraju ljude da vole svog dobročinitelja."³

Stoga, najvažnija svrha *namaza* je to da ljudi kao jedinke tj. pojedinačno mogu da stanu pred svog Gospodara i da potvrde dobročinstva kojima ih On daruje, na svom jeziku i svojim usnama.

Pored ovoga, obožavanje također ima i drugu svrhu: ono čisti ljude od njihovih grijeha i sklonosti ka lošem. Uzvišenom Allahu nije potrebno ljudsko obožavanje; istinska svrha naredbe koje je On odredio ljudima je da ih pročiste, jer Uzvišeni Allah je čist i ne može imati vezu sa onim što je nečisto.

³ *Kanzul-Umal*, tom 16, str 115, 2012. god. Damask, hadis br 44102 [Izdavač]

On želi da oni koji Mu se približavaju također budu čisti.

Sve vrste obožavanja koje su naređene od Boga, teže tome da oslobode čovjeka od zla i pakosti, i da naoružaju ljude snagom da se odupru svojim požudama. Obožavanje treba ljudima pomoći da poboljšaju svoju vezu sa Uzvišenim Allahom, kao i da je ojačaju. Prema tome, religija je, po definiciji islama, ono što ojačava vezu ljudi sa Uzvišenim i pojačava povezanost među njima samima. Vrsta vjerovanja koja ne uspijeva da ispuni bilo koju od ovih osnova ne može biti smatrana religijom, zato što ne ispunjava zahtjeve vjere kao takve.

Stoga, prava svrha svih propisanih vjerskih obreda je da približe ljude Svemogućem Bogu i da im daju snage da se odupru porivima grijeha. Bilo koji čin obožavanja koji donosi mogućnost ispunjavanja ove dvije potrebe je koristan, i ako se čovjek zanima nečim što ne donosi ova dva cilja onda on gubi svoje vrijeme. Kur'an je to objasnio ovim riječima:

إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ

Zaista, namaz zaustavlja od sramotnih i ružnih stvari...⁴

Drugim riječima, on ispunjava svrhu obožavanja.

Filozofija islamskog namaza

Nakon što smo utvrdili da je istinska svrha molitve da uspostavi vezu sa Uzvišenim Allahom, da Mu se iskaže zahvalnost i da čovjek sam sebe popravlja, onda je svaki način obožavanja koji dostiže ove ciljeve ispravan, i vjera koja ga propisuje bi trebala da bude smatrana istinskom i ispravnom vjerom. Način obožavanja propisan u islamu za svoje sljedbenike i sredstva određena za postizanje ciljeva pomenutih nekoliko redova iznad ne mogu biti pronađeni ni u jednoj drugoj vjeri. Ako bi ljudi razmišljali o tome, došli bi do zaključka da su metode islamskog obožavanja jedine koje dovoljno ispunjavaju primarnu svrhu predanosti.

To su sljedeće:

Tijelo i duša su toliko povezani da mnogo utiču jedno na drugo. Na primjer, kad neka osoba primi

⁴El-Ankebut 29:46 [Izdavač]

loše vijesti, tuga koju one izazovu kod te osobe se manifestuje i na tijelu. Slično tome, fizički bol takođe ima efekta i na dušu. Ista stvar je i sa pozitivnim osjećajima.

Jedna od metoda kojom se srce može vezati za Svemogućeg Boga tokom molitve je da joj pristupamo sa stavom koji će nas dovesti u stanje smirenosti i poniznosti, tako da to utiče na našu dušu i donese skrušenost i pokornost srcu, i da omogući ljudima da se fokusiraju na Svemogućeg Boga sa punim žarom.

Razni načini i metode poniznosti postoje u svijetu. Negdje je poniznost izražena kroz akt naklona, negdje stajanjem sa skupljenim dlanovima kao znak pokornosti, a negdje kroz klečanje ili sedždu. Allah, Stvoritelj ljudske prirode je kroz islam obuhvatio i pravilno rasporedio sve ove različite izražaje pokornosti i sastavio ih u *namaz*. Prema tome, ljudi različitih ćudi nalaze izraz poniznosti u *namazu* koji odgovara njihovom karakteru i temperamentu. Pod uticajem ovih raznih gestova posvećenosti, ljudsko srce se ispunjava žarom i predaje se Svemogućem Bogu.

Spektakularni prizor muslimana koji sklopljenih ruku stoji pred Bogom koji je Gospodar svih svjetova, naginje se duboko, stoji otvorenih ruku (i ruku spuštenih prirodno sa strane tijela) padajući na sedždu ili sjedeći na koljenima je zadivljujuće. I tokom ovog čina njegovo srce je ispunjeno ljubavlju koju stvoreni (život) gaji prema svom Stvoritelju i cijelo njegovo biće šalje molitvu: 'Bože! Odajem Ti počast kroz sva ova djela koja različiti ljudi smatraju izrazima pokornosti.' Prizor islamske molitve ne samo da dotiče srca vjernika i približava ih Allahu Uzvišenom, već dotiče i srca onih koji to gledaju.

Drugi sastavni dio *namaza* propisan islamom sa svrhom da postigne kranje ciljeve je dova, koja se često naziva suštinom *namaza*.

U hadisu to Poslanik ^{s.a.v.s.} opisuje ovako:

الدُّعَاءُ مُخِّ الْعِبَادَةِ

Molitva je srž obožavanja.⁵

⁵ Tirmizi, str. 770, 1999. god. Rijad, hadis br. 3371 [Izdavač]

Dova je suština namaza i ona posjeduje takav potencijal da s jedne strane ona približava vjernika Uzvišenom Allahu, a sa druge strane daje vjerniku jasne i lako dostupne načine da se zaštiti od grijeha. Kad naši roditelji ili oni koji su nam nadređeni prihvate naše molbe i želje, kako bi onda bilo moguće da bi Svemogući Bog, koji je Najmilostiviji od milostivih, odbio i odbacio najiskrenije molbe Svog stvorenja? Stoga je *namaz* skup i sažetak molitve koja razvija ljubav prema Uzvišenom Allahu, i kroz uslišavanje ljudskih dova, on postaje njihov vodič kroz pravi put i napredak.

Treći sastavni dio *namaza* propisan islamom je razmišljanje o Božijoj snazi i moći. Sve dok čovjek ne posjeduje kompletno znanje o nečemu, njegova veza sa tom stvari je nepotpuna. Recimo, ako neko ne cijeni vrijednost sticanja znanja ne može težiti sticanju znanja; isto tako, svako ko nije svjestan posljedica trovanja neće ga se ni bojati.

Stoga, da bi se uspostavila istinska veza sa Uzvišenim Allahom i da bi se izbjegavali poroci, neophodno je potpuno razumijevati Allaha. U islamskoj molitvi vjerniku je naloženo da citira ajete (Časnog Kur'ana) koji manifestuju veličanstvenost Uzvišenog Allaha i potvrđuju da je On vrijedan

ljubavi vjernika. Rezultat ovoga je da su vjernici prinuđeni da padaju ničice u Njegovom prisustvu i da su njihova srca ispunjena ljubavlju i divljenjem. Kad su, u isto vrijeme, sve dobrote Uzvišenog Allaha prikazane pojedincu; kad mu postanu jasne posljedice nepokornosti i otuđenja od Njega, obuzima ih čežnja za odvajanjem (od svega osim od Boga) i čežnja za približavanjem Njemu.

Kasnije će postati jasno čitaocu kroz prevod, kojoj mjeri su ovi ciljevi sadržani u *namazu*, i kako *namaz* usađuje priznanje Svemogućeg Boga kao čistog i savršenog Bića i kako ispunjava srca vjernika ljubavlju prema Njemu i pomaže im da izbjegnu grijšenje. Ovakav primjer se ne može naći ni u jednoj drugoj religiji.

Način molitve propisan u islamu je tako savršen i u skladu sa potrebama čovječanstva da se ni jedna druga vjera ne može mjeriti s njim.

Duboko proučavanje toga bi ekspresno pokazalo superiornost islama u odnosu na druge vjere. Nažalost, ne mogu o tome pisati detaljnije jer primarni cilj ove knjige je razjasniti činjenice o *namazu*.

EZAN (POZIV NA NAMAZ)

Ezan, odnosno poziv na namaz, je još jedan primjer savršenstva koji postoji samo u islamu. Umjesto zvona, truba i sličnih oglašivača, islam je usvojio jedan prosvjetljeniji način za pozivanje ljudi na namaz. Riječi *ezana* su tako impresivne i sa dubokim značenjem da se ističu kao jedini skroman i logičan poziv na namaz.

Ovo su riječi ezana:

Allāhu ekber, Allāhu ekber,

اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ

Allāhu ekber, Allāhu ekber!

اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرُ

Allah je Najveći

Ešbedu en Lā ilāhe illallāh,

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Ešbedu en Lā ilāhe illallāh!

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Svjedočim da nema boga osim Allaha

Ešbedu enne Muhammede-r-resulullāh,

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

Ešbedu enne Muhammede-r-resulullāh!

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

Svjedočim da je Muhammed Allahov Poslanik

Hajje 'ale-s-salāh,

Hajje 'ale-s-salāh!

Dodite na namaz

حَتَّى عَلَى الصَّلَاةِ

حَتَّى عَلَى الصَّلَاةِ

Hajje 'ale-l-felāh

Hajje 'ale-l-felāh!

Dodite na spas

حَتَّى عَلَى الْفَلَاحِ

حَتَّى عَلَى الْفَلَاحِ

Essalātu hajrun mine-n-nevm,

Essalātu hajrum mine-n-nevm!

Namaz je bolji od spavanja⁶

الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ

الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ

Allāhu Ekber, Allāhu Ekber!

Allah je Najveći

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ

Lā ilāhe illallāh.

Nema boga osim Allaha

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

⁶ Ovo se uči samo kod sabahskog ezana. [Izdavač]

PRAVILA ABDESTA

Muslimani moraju da se pripreme prije obavljanja namaza kroz ritual čišćenja poznat kao *abdest*.⁷

Abdest se sastoji od sljedećeg:

Oprati obje ruke tri puta (do zgloba).

Isprati unutrašnji dio usta tri puta.

Isprati nos tri puta koristeći male količine vode.

Oprati lice tri puta sa šakohvatom vode.

Prvo oprati desnu ruku tri puta, zatim lijevu ruku tri puta, do laktova.

Navlažiti ruke vodom i blago potirati rukama po glavi sa tri prsta svake ruke.

⁷ Jedan od glavnih ciljeva *abdesta* je da se operu oni dijelovi tijela koji su uobičajeno izloženi, tj. neprekriveni odjećom. *Namaz* se mora obaviti u stanju fizičke čistoće. Obredi *abdesta* su takođe simbolični podsjetnik muslimanima da kad je vanjska čistoća toliko bitna, mora se takođe voditi računa i o unutrašnjoj čistoći i da bi trebalo da čiste svoja srca od grijeha prije nego što stupe u prisustvo Uzvišenog Allaha. [Izdavač]

Kažiprstom treba da se potare unutrašnji dio uha, a palcem spoljni dio uha.

Oprati oba stopala do članaka počevši sa desnim stopalom. Ali, ako čovjek na sebi ima par čarapa koje je navukao u stanju dok ima *abdest*, dovoljno je da preko njih pređe mokrim dlanovima tokom narednog *abdesta* (u maksimalnom trajanju od 3 dana).

Ovaj ritual (kao što je rečeno ranije), se naziva *abdestom*, i mora se obaviti prije nego što se obavi *namaz*.

U situacijama gdje je voda nedostupna u razdaljini od najmanje 1 milje, ili ako osoba ima neku bolest koja ne dozvoljava upotrebu vode, ta osoba može uzeti *tejemum* umjesto *abdesta*.

Tejemum se uzima ovako:

Prislonite obje ruke na tlo prirodne površine (zemlju). Predite objema rukama preko lica.

Obrisati ruke jednu od drugu.

KAKO SE OBAVLJA NAMAZ

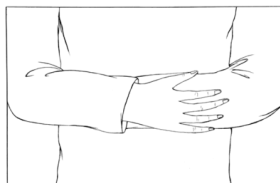
Nakon uzimanja *abdesta*, treba stati mirno i uspravno pripremajući se za *namaz*, tako da je okrenut tijelom i licem prema *Ka'bi*.⁸

Tada se kaže *Allāhu ekber* (Allah je Najveći) i podiže obje ruke do visine ušiju.

⁸ Iako se muslimani okreću prema *Ka'bi* tokom *namaza*, ovo ne znači da *Ka'bu* smatraju predmetom obožavanja. Već, kad je ovaj hram bio građen, Ibrahim^{as} se molio Bogu da podari poslanika odatle koji će voditi ljude i pročistiti ih. Zbog toga što je Allahov Poslanik^{savs} tvrdio da je Poslanik (koji je došao kao ispunjenje Ibrahimove^{as} dove) – muslimani se okreću prema *Ka'bi* da bi se podsjećali na ovu dovu i popravljali svoja djela. Uzvišeni Allah u Kur'anu kaže:

Nakon toga se stavlja desna ruka preko lijeve ruke u predjelu grudi. Prsti desne ruke hvataju lijevu ruku blizu lakta.

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ
السَّبِيلِ وَأَتَى السَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ ۚ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ ۚ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا
عَاهَدُوا ۚ وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَجَيْنَ الْبَأْسِ ۖ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا ۖ وَالْآخِرُ لَهُمُ

الْمُتَّقُونَ ○

Prevod: "Nije dobročinstvo da svoja lica okrećete istoku ili zapadu, nego je dobročinstvo onoga ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan, i u meleke, i u Knjigu, i u poslanike, i daje svoj imetak s Njegovom ljubavlju rodbini, i siročadi, i siromašnima, i putnicima, i onima koji prose, i za (oslobađanje) robova; i onoga koji obavlja namaz i daje zekat; i onih koji ispunjavaju svoje obećanje kad ga dadnu, i onih koji su strpljivi u bijedi i patnji i u vrijeme rata; to su oni koji se drže istinito i oni koji su bogobojažni." Sura El-Bekara, 2:177 [Izdavač]

Od ovog momenta se zabranjuje da priča sa drugim ljudima, da se gleda okolo ili da se pomakne sa svog mjesta dok se namaz ne završi. Nakon pristupanja namazu, izgovaraju se sljedeće dove:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

***Subhāneke-l-lāhumme ve bi hamdike ve
tebāreke-smuke ve te'āla džedduke, ve lā ilāhe
gajruke.***

Tebi slava pripada, Allahu moj, i uvijek si hvaljen. Blagoslovljeno je Tvoje ime, uzvišena je Tvoja veličina i nema boga osim Tebe.

Nakon toga se izgovara:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ○

E'ūzu billāhi mine-š-šejtāni-r-radžīm.

Utječem se Allahu od prokletog šejtana.

Nakon toga se uči prva sura Kur'ana, poznata pod imenom *El-Fatiha* (Pristup).⁹

⁹ Obavezno je za vjernike da u namazu uče ovu suru prije bilo koje druge kur'anske sure. [Izdavač]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ○ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ○ إِيَّاكَ
 نَعْبُدُ ○ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ○ اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ○ صِرَاطَ الَّذِينَ
 أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ لَا غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ○

Bismillāhi-r-Rahmāni-r-Rahīm.

Elhamdu lillāhi rabbi-l-'ālemin.

Er-Rahmāni-r-Rahīm.

Māliki jevmi-d-dīn.

Ijjāke na'budu ve ijjāke neste'in.

Ihdine-s-sirāta-l-mustekīm.

Sirāta-l-lezīne en'amte 'alejhim,

gajri-l-magdūbi 'alejhim ve le-d-dāllīn.¹⁰

Odnosno, ja započinjem sa prizivanjem Allahovog imena, Koji daje blagodati (poput sunčevog svjetla i vazduha) i Koji ne dozvoljava da ičiji trud bude uzalud. Svjedočim da je Uzvišeni Allah, Koji održava sve što postoji, Jedan i Jedini hvale vrijedan. On daje blagoslove bez obzira na djela, ali isto tako daje mnogobrojne nagrade za čovjekova djela — ni jedan trud ne ostaje nenagrađen. Grijesi i vrline dovode do svojih opravdanih posljedica u skladu sa Božijim naredbama. Mi se predajemo i pokoravamo samo Tebi, i tražimo pomoć samo od Tebe u svemu što

¹⁰ Sura El-Fatiha, 1:1-7 [Izdavač]

radimo. Pokaži nam pravi put u svemu, put kojim su išli oni na koje si Svoju milost spustio. I jednom kad zaradimo Tvoju ljubav, nemoj dozvoliti da zbog bilo čega navučemo Tvoj bijes, ili da Te svojevoljno napustimo i zalutamo.¹¹

Nakon citiranja ovog poglavlja, kaže *se amin* što znači – usliši, moj Bože!

¹¹ Sve religije za svoje sljedbenike postavljaju cilj, a najbolji cilj je onaj kome poziva islam. Slična stvar ne postoji u drugim vjerama, jer u svojim dovama muslimani su naučeni da se mole da budu *na istom putu na kom su bili oni na koje je Allah Svoju milost obasuo*. Drugim riječima, oni su učeni da se mole za taj nivo koji je Allah dodijelio onima koje je On odabrao. U drugom ajetu Časnog Kur'ana oni koje je Bog odabrao su definisani kao 'Enbije (poslanici), Sidiki (iskreni), Šehidi' (mučenici) i Salihi (svete osobe). Kur'an dalje kaže:

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يُقَوْمُوا لِقَوْمِ اللَّهِ أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا ۖ وَآتَاكُمْ مَا

لَمْ يُوْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ○

I kad je Musa rekao svom narodu: "O narode moj, sjetite se Allahove blagodati prema vama kad je On poslao poslanike među vas i odredio vas kraljevima, i dao vam ono što nije dao nikome drugom nad svjetovima..." Sura El-Ma'ida, 5:21

Slično ovome, u mnogim drugim ajetima, Allah je objasnio da pod Svojim *odabranima* misli na poslanike. Na ovaj način islam je učinio poslanstvo glavnim ciljem svakog muslimana, tako mnogo da su učeni da se mole da postanu dio lanca poslanstva.

Ovaj cilj nije dat ni jednoj drugoj vjeri. Sve ostale vjere su čvrsto zatvorile vrata Božije objave.

Samo islam uči svoje sljedbenike da vrata Božije objave ne mogu

nikad biti zatvorena, i da je nemoguće da bi Allah, Koji se u jednoj eri obraćao ljudima i ženama među djecom Izraela i drugih prošlih zajednica, prestao da se obraća Svojim stvorenjima i da ih upućuje u budućnosti.

Ovaj cilj niti je nepraktičan niti ga je nemoguće postići. On nudi onima sa plemenitim srcem konstantan put napretka i popravlja njihove ciljeve da ne budu usmjereni ni prema kom nebitnom smjeru, već ka ostvarenju direktne veze sa Stvoriteljem Svemira, Vladarom nad svim vladarima i apsolutnim vladarom ljubavi. I sa ovim ciljem ispred sebe, mnogi muslimani su, od nastanka islama, nudili svoje primjere direktne komunikacije sa Uzvišenim Allahom.

Allahov Poslanik^{savs} je čak predskazao dolazak velikog primaoca objave kog je nazvao Mehdijem, Mesijom. On će biti poznat kao Mehdi po svojstvu reforme muslimana svog vremena koji će biti zadubljeni u griješenju, daleko od istine islama i u njegovim (muslimana) riječima i djelima niko ne bi mogao prepoznati savršenstvo islama. On će biti poznat kao Mesija, jer će ispuniti ono predskazanje koje je govorilo o drugom dolasku Isa^{as}, i reformi kršćanskog svijeta jer su oni odstupili od Isusovih učenja, i vratiti ih na pravi put.

Jedna osoba se pojavila u Indiji, u gradu Kadijanu, tvrdnjom da je on Mehdi. Tokom narednih 30tak godina, on je uspostavio istinu islama kroz božanskih dokaza, i danas postoje hiljade njegovih sljedbenika koje, nakon što ih je on reformisao, primaju Božiju objavu. On je ulio u svoju zajednicu takav žar za širenjem njegove poruke da oni velikom brzinom pridobijaju svijet ka sebi.

Nakon ovoga se uči dio iz Kur'ana bilo koje dužine po svojoj želji.¹²

U sadašnjem vremenu (odnosi se na 1914.g), Čaudri Fatih Muhamed Sijal i Abdur Rahim Nejjar šire njegovu poruku ljudima u Engleskoj i muftija Muhammed Sadik širi njegova učenja u Sjedinjenim Američkim Državama.

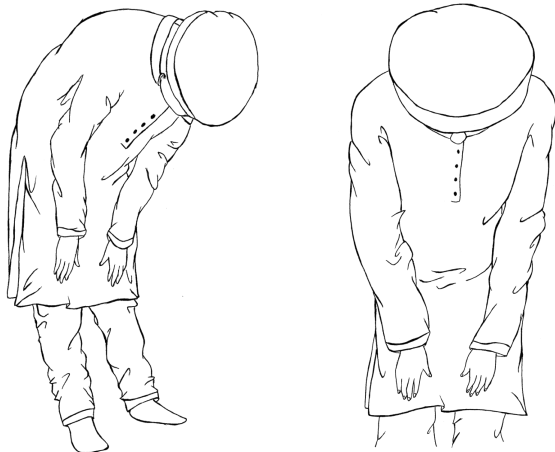
Saznanje o tome da objava može doći bilo kada je tako ohrabrujuća i radosna vijest da je to izvor snage za sve muslimane. Božanski govor takođe nudi lake kriterijume na osnovu kojih se može suditi raznim svjetskim religijama. Istinska i prava religija mora biti ona koja daje plodove. A voće religije je objava. Stoga je najveći cilj koji je Islam utvrdio za svoje sljedbenike, onaj koji nadmašuje druge religije, i koji zadovoljava ljudske potrebe.

Najčešći argument ateista protiv religije je taj da ako Bog postoji zašto ne komunicira ni sa kim. Ali takav navod se ne može uperiti protiv islama, jer islam ne zavisi od priča iz prošlosti kao dokaz svoje istinitosti. Jer tvrdnja je da čak i danas postoje oni koji, nakon što su bili vođeni od strane imama i reformatora današnjeg doba, uživaju u Božijem govoru.

Oni koji žele da nauče više o Mesiji i Mehdiu su dobrodošli da mi se jave na sljedeću adresu: Mirza Beširudin Mahmud Ahmed, Kadian, Distrikt Gurdaspur, Pundžab, Indija.

¹²Razni ajeti iz Kur'ana su ubačeni u ovu knjigu za one koji nisu upoznati sa sadržajem časne knjige islama.

Nakon toga vjernik spušta ruke i kaže *Allāhu ekber* i naginje se naprijed tako da je njegova gornja polovina tijela u vodoravnom položaju dok su njegove ruke na njegovim koljenima.

U ovom položaju, 3 puta se ponavlja:

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

Subhāne rabbije-l-'azīm.

Neka si hvaljen, Gospodaru moj Veliki.

Nakon toga vjernik se vrati ponovo u uspravan položaj i kaže:

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

Semi 'allāhu li men hamideh.

Čuje Allah onoga ko Ga hvali.

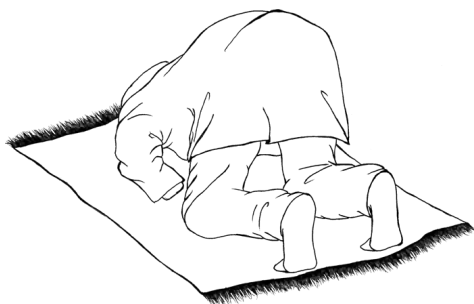
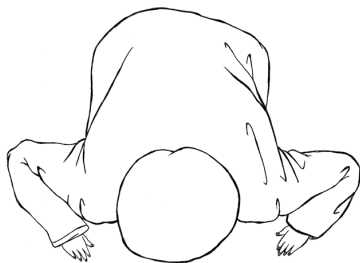
Onda u istom položaju kaže:

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ

*Rabbenā ve leke-l-hamd, hamden kesiren
tajiben mubāreken fihe.*

Moj Bože! Tebi pripada sva hvala, hvala koja je obilna, iskrena i blagoslovljena.

Nakon toga vjernik ponovo kaže *Allāhu ekber*, i spušta se licem na tlo i ponavlja sljedeće riječi 3 puta.

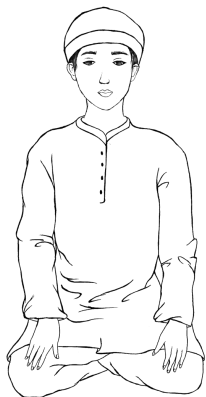

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى

Subhāne rabbije-l-'alā.

Neka si slavljen, moj Najviši Gospodaru.

Nakon toga, sa riječima *Allāhu ekber* vjernik prelazi u sjedeći položaj sa rukama na svojim koljenima.

Desno stopalo je odignuto na prste dok je lijevo stopalo položeno direktno na zemlju da pomogne vjerniku da sjedi. U ovom položaju vjernik uči sljedeće:

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ وَارْحَمْنِيْ وَاهْدِنِيْ وَعَافِنِيْ وَارْفَعْنِيْ وَاجْبُرْنِيْ وَارْزُقْنِيْ

***Allahummegfir li verhemnī vehdinī ve 'āfinī
verfa'nī vedžburnī verzuknī.***

O Allahu, oprosti mi moje grijehе i smiluj mi se i uputi me i sačuvaj me svakog zla i podari mi čast, napredak i opskrbu.

Nakon toga vjernik opet kaže *Allāhu ekber* i ponovo se vraća u pozu licem na tlu gdje ponavlja iste riječi kao u prethodnoj licem na tlu pozi. Nakon toga uz riječi *Allāhu ekber* vjernik se vraća u stojeći položaj. (Ovaj čitav proces se zove *rekat*. Kompletan *namaz* ima dva, tri ili četiri *rekata*.)

Drugi *rekat namaza* se klanja isto kao prvi (uz sljedeće razlike).

Prvo, dova s kojom je *namaz* započeo, *Subhāneke-l-lāhumme ve bi hamdike...*, se ne ponavlja i *rekat* počinje sa *surom Fatihom* i nakon toga ide druga sura ili odlomak iz Kur'ana. Nakon ovoga ostatak *rekata* je isti kao i kod prvog *rekata*.

Drugo, nakon što vjernik obavi obje sedžde (padanje licem na tlo), on se ne vraća u stojeći položaj kao što je uradio nakon prvog *rekata*, već umjesto toga sjedi na svojim koljenima kao što je radio između 2 sedžde, i izgovara riječi:

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ
وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ . أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

*Ettehijjātu lillāhi ve-s-salevātu ve-t-tajjibātu,
es-selāmu 'alejke ejjuhe-n-nebijju ve
rahmetullāhi ve berekātuhu. Esselāmu 'alejnā ve
'ala 'ibādillāhis-sālihīn.
(Podižući kažiprst desne ruke uči se dalje) Eš-
hedu en lā ilāhe illallāh, ve ešhedu enne
Muhammeden 'abduhu ve resuluhu.*

Svi pozdravi, bilo oni kroz riječi, fizička djela ili milostinju su radi Allaha (drugim riječima, čovjek ne može obožavati ništa drugo osim Allaha na bilo koji način). Neka je mir na tebe, o Poslaniče, i milost Allaha Uzvišenog i Njegovi blagoslovi (odnosno, njihovo povećanje); i neka je mir nama i svim bogobojaznim robovima Allaha Uzvišenog. Ja svjedočim da nema boga osim Allaha, On je Jedan i nema druga i svjedočim da je Muhammed^{savs} Njegov rob, Njegovo stvorenje (nije ni Bog ni Božiji sin) i Njegov poslanik.

Drugi dio ove dove (od riječi *Ja svjedočim* pa nadalje) je poznat kao *tešehud*.¹³

I dalje sjedeći u položaju na koljenima vjernik kaže:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى
اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ
اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى
اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ

***Allāhumme salli 'alā Muhammedin ve 'alā āli
Muhammed, kemā sallejte 'alā Ibrāhīme ve 'alā
āli Ibrāhim, inneke Hamīdun-Medžīd.***

***Allāhume bārik 'alā Muhammedin ve 'alā āli
Muhammed, kemā bārekte 'alā Ibrāhīme ve 'alā
āli Ibrāhīm inneke Hamīdum-Medžīd.***

O Allahu, blagoslovi Muhammeda^{savs} i iskrene
sljedbenike Muhammeda^{savs}, kao što si blagoslovio
Ibrahima i Ibrahimove sljedbenike. Ti si uistinu
hvale vrijedan, i Slavan.

¹³ Zbog toga što su u prošlosti razne zajednice uzdizale svoje poslanike na nivo gdje su ih smatrali božanskim bićima ili jednakima Bogu ili božijim sinovima, islam je učinio službenim za svoje sljedbenike da šire činjenicu o njihovom stvaranju kad svjedoče jedinstvo Boga. Jer, drugačije je postojala opasnost da bi muslimani počeli da smatraju svog Poslanika Bogom ili Njegovim sinom. Stoga, muslimani potvrđuju da je njihov Poslanik Allahov rob. On se odvaja od ostalih ljudi jedino po činjenici da je bio poslanik, isto kao i drugi poslanici.

O Allahu, osnaži Muhammeda ^{savs} i iskrene sljedbenike Muhammeda ^{savs}, kao što si osnažio Ibrahima i Ibrahimove istinske sljedbenike. Ti si hvale vrijedan, i Slavan.

Ova dova je poznata kao *Durud*. I dalje u istoj pozi vjernik uči jednu ili više od sljedećih dova:

اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ فَاعْفُرْ لِي
مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ¹³

Allāhumme innī zelemtu nefsi zulman kesiren ve la jegfiruz-zunūba illā ente, fegfir lī megfireten min 'indika verhemni inneke entel-Gefūrur Rahīm.

O Allahu, ja sam se zaista ogriješio prema sebi, i niko ne oprašta grijehe osim Tebe; stoga, oprosti mi Svojim oprostom i smiluj mi se. Ti si uistinu onaj koji prašta, Milostivi.¹⁴

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْغَمِّ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَ
أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ

¹⁴ Buhari, str. 1100, 1999. god. Rijad, hadis br. 6326 [Izdavač]

***Allāhumme innī eūzu bike minel-hammi vel
gem-mi ve eūzu bike minel-džubni vel-buhli ve
eūzu bike minel idž-zi vel kese-li ve eūzu bike
min gelebeti djeni ve kehrir-ridžāl.***

O Allahu, zaštititi me od tuge i briga, od kukavičluka i škrtosti, od bespomoćnosti i lijenosti, od zaduženosti, od ropstva i od zla pojedinca ili grupe.¹⁵

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۖ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ۝
رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ۝

***Rabbi idželni mukimes-salāti ve min zur-rijeti.
Rabbenā ve tekebbel dovā. Rabbe-nagfir lī ve li
vālidejje ve lil-mu'minūne jevme jekūmul hisāb.***

Moj Gospodaru, daj mi da obavljam namaz ja i moji potomci. Naš Gospodaru! Primi moju dovu. Naš Gospodaru, oprosti meni i mojim roditeljima i vjernicima na Dan kad se bude polagao račun”.¹⁶

رَبَّنَا إِنِّي أَسْأَلُكَ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۝

¹⁵ Ebu Davud, str. 228, 1999. god. Rijad, hadis br. 1555 [Izdavač]

¹⁶ Sura Ibrahim, 14:41-42 [Izdavač]

Rabbenā atinā fid-dunja haseneten ve fil āhireti haseneten vekinā azaben-nār.

“Naš Gospodaru, podari nam dobro na ovom svijetu i dobro na budućem svijetu, i spasi nas od patnje u Vatri.”¹⁷

I na kraju, vjernik okreće glavu na desnu stranu i kaže:

اَلْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ

Es-selāmu 'alejkum ve rahmetullāh.

Neka je mir i Allahova milost na vas.

Nakon toga vjernik okrene glavu na lijevu stranu i ponovi iste riječi. Tada je namaz završen¹⁸ i vjernik je slobodan.

¹⁷ Sura El-Bekara, 2:202 [Izdavač]

¹⁸ Ovo je samo u slučaju da *namaz* ima 2 *rekata*. A ako se *namaz* sastoji od 3 ili 4 *rekata* onda će vjernik ustati nakon *tešehuda* i obaviti preostalih jedan ili dva *rekata* na propisani način.[Izdavač]

Namaz obavljen u skladu sa uputama sa prethodnih stranica traje otprilike nekoliko minuta.

NAMASKA VREMENA

Pet je propisanih vremena u toku dana za *namaz*.

To su ova vremena:

Prvo vrijeme je od svitanja do izlaska Sunca (i poznato je kao *sabah*). Ovaj namaz ima 2 *rekata* (koja su obavezna i obavljaju se u skupu, tj. džematu i prethodno se samostalno obavlja *namaz* također od 2 *rekata*).

Drugo vrijeme (podne), *nastaje* kad Sunce pređe polovinu neba i traje prosječno 3 sata. *Namaz* se sastoji od 4 *rekata* (koji su obaveza i obavljaju se u džematu) prije i nakon kojih imaju još 2 samostalnih *namaza*, oba od po 4 *rekata*.

Nakon ovoga nastupa vrijeme ikindije. *Namaz* se sastoji od 4 *rekata* (koji su obavezni i klanjaju se u džematu).

Akšam je *namaz* koji se obavlja odmah nakon zalaska Sunca i sastoji se od 3 *rekata* (obavezni i obavljaju se u džematu) praćen individualnim *namazom* od 2 *rekata*.

Nakon prosječno sat ipo vremena od zalaska Sunca nastupa peti dnevni namaz, koji se naziva jacija. Ovaj *namaz* se sastoji od 4 *rekata* (koji su obavezni i obavljaju se u džematu) praćen sa 2 *rekata* i 3 *rekata*, ovim redoslijedom. Vrijeme za obavljanje ovog namaza traje do ponoći.

Pored ovih obaveznih 5 dnevnih namaza muslimanima je preporučeno da obave noćni namaz po 2 *rekata*, ukupno ih 8 *rekata*, od ponoći do početka svitanja. Ovi namazi su poznati kao *tehedžud* (noćni namaz) i nisu obavezni. Ko god želi da ih obavi, može to učiniti.

DOVE TOKOM NAMAZA

Osim učenja na arapskom jeziku tokom *namaza*, vjernicima je dozvoljeno da uče dove na svom maternjem jeziku. Takve dove mogu da se upute tj. zatraže tokom namaza.

ODABRANI AJETI ČASNOG KUR'ANA

Kao što sam ranije spomenuo, nakon *sure Fatihe* neophodno je učiti bar nekoliko ajeta iz Kur'ana. Razni ajeti koji mogu biti učeni tokom *namaza* će biti navedeni ovdje kao primjer.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ○ اللَّهُ الصَّمَدُ ○ لَمْ يَلِدْ ○ وَلَمْ يُولَدْ ○
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ○

Bismillāhir-Rahmānir-Rahīm.

Kul huva-llāhu Ehad.

Allāhus-Samed.

Lem jelid, velem jūled.

Velem jekun lehū kufuven ehad.

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog. Ti reci:

“On – Allah, Jedan je!

Allah nikoga ne treba, a svi trebaju Njega!

Nije rodio i rođen nije!

I Njemu niko ravan nije.”¹⁹

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۝

*Allāhu lā ilāhe illā huve-l'ḥajju-l'Kajjūmu
lā te'hužubū sinetun velā nevmun, lehū mā fi-
ssemāvāti vemā fi-l'erdi men že-lleżī ješfe'u
'indehū illā bi iżnihī, ja'lemu mā bejne ejdihim
va mā halfehum velā juhtūtune bišej-in min
'ilmihī illā bimā šāe, vesi'a kursijjuhu-ssemāvāti
ve-l'erda, ve lā jeūdubū hifžubumā vehuve-l'
'alijjul" 'azīm.*

Allah je – nema boga osim Njega – vječno Živi, Samouzdržavani, Sveodržavajući. Ne obuzima Ga drijemež, niti san. Za Njega je što je na nebesima i na Zemlji. Ko je taj ko će posredovati kod Njega osim po Njegovom odobrenju? On zna šta je pred njima i

¹⁹Sura El-Ihlas, 112:1-5 [Izdavač]

šta je iza njih; a oni ne obuhvataju ništa od Njegovog znanja osim onoga što On želi. Njegovo kraljevstvo obuhvata nebesa i Zemlju; i njihovo čuvanje Ga ne umara; i On je veoma Uzvišeni, Veliki.²⁰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرْتُوا النِّسَاءَ كَرْهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ
لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْنَهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ ۚ
وَعَايِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا
وَجَعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ۝

*Jā ejjuhe-lleżīne āmenū lā jehillu lekum en
terişu-nnisāe kerhen, velā t'adulūhunne
litežhebū biba'di mā ātejtumūhunne illā en
je'tīne bifāhīšetin mubejjinetin ve 'aširūhunne
bi-l'ma'rūfi, fein kerihumūhunne fe'asā en
tekrehū šej-en ve jedž'ale-llāhu fihi hajren
keşīrā.*

“O vjernici! Za vas nije dozvoljeno da nasljeđujete (nasljedstvo) žene silom; niti da im izazivate teškoće da biste im oduzeli dio od onog što ste im dali, osim ako one budu krive za sramotno djelo; i družite se s njima na lijep način; a ako vi njih ne volite, može biti da vi ne volite jednu stvar u koju je Allah stavio mnogo dobra”.²¹

²⁰Sura El-Bekara, 2:256 [Izdavač]

²¹Sura En-Nisa', 4:20 [Izdavač]

(U ovom ajetu Bog naređuje muslimanima da se lijepo ponašaju prema svojim suprugama čak i ako im se ne sviđaju. Bog obećava “mnogo dobra” u zamjenu za ovaj ljubazni pristup).

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ اُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً ۚ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝

*Men 'amile sālihan min žekerin ev unṣā ve-huve
mu'minun felenuh̄ijjennebū hajāten tajjibeten
velenedžzi-jennehum edžrehum biaḥseni mā
kānū ja'melūn.*

“Onoga ko čini dobro djelo, bilo muško ili žensko, ako je vjernik, zaista, Mi ćemo ga oživjeti u formi čistog života; i Mi ćemo takvima, sigurno, dati nagradu prema njihovim najboljim djelima koja su radili”.²²

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنَاتِ
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ
وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ
وَالْحَافِظِينَ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّكِرِينَ اللَّهُ كَثِيرًا وَالذَّكِرَاتِ لَا أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ
مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

²² Sura En-Nahl, 16:98 [Izdavač]

*Inne-l'muslimīne ve-l'muslimāti ve-l'mu'minīne
 ve-l' mu'mināti ve-l'kānītīne ve-l'kānitāti ve-
 ssādikīne ve-ssādikāti ve-ssābirīne ve-ssābirāti
 ve-l'hāšī'īne ve-l' hāšī'āti ve-l'muteseddikīne ve-
 l'muteseddikāti ve-ssāimīne ve-ssāimāti ve-
 l'hāfīzīne furūdžebum ve-l' hāfīzāti ve-
 źzākirīne-llāhe kešīren ve-źzākirāti,
 e'adde-llāhu lehum magfireten ve edžren 'aẓīmā.*

“Zaista, muslimanima i muslimankama, i vjernicima i vjernicama, i pokornim muškarcima i pokornim ženama, i iskrenim muškarcima i iskrenim ženama, i strpljivim muškarcima i strpljivim ženama, i poniznim muškarcima i poniznim ženama, i muškarcima koji daju milostinju i ženama koje daju milostinju, i muškarcima koji poste i ženama koje poste, i muškarcima koji čuvaju svoja stidna mjesta i ženama koje čuvaju svoja stidna mjesta, i muškarcima koji mnogo Allaha spominju i ženama koje (Ga) spominju – Allah je za sve njih pripremio oprost i uzvišene nagrade”.²³

²³ Sura El-Ahzab, 33:36 [Izdavač]

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا
 فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنا مَعَ الْآبِرَارِ ○ رَبَّنَا وَاتِنَا مَا
 وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ ○
 فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَيْ لَا أَعْصِيْعَمَلٍ عَامِلٍ مِّنْكُمْ مَّنْ ذَكَرِ أَوْ أَتَىٰ
 بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ ۖ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُودُوا فِي
 سَبِيلِي قُتِلُوا ۖ وَتُتْلُوا إِلَّا كَفَرْنَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا دُخْلَ لَهُمْ جَنَّتِ تَجْرِى
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ ۖ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ ○

*Rabbenā innenā semi'nā munādijen junādī li-
 l'īmāni en āminū birabbikum feāmennā
 rabbenā fa-gfir lenā żunūbenā ve keffir 'annā
 sejjiātinā ve teveffenā me'a-l'ibrār.*

*Rabbenā ve ātinā mā ve'adtenā 'alā rusulike velā
 tuhzinā jevmel'kijāmeti, inneke lā tuhlifu-
 l'mī'ād.*

*Fe-stedžābe lehum rabbuhum ennī lā udī'u
 'amele 'āmilin minkum min żekerin ev unşā
 ba'dukum min ba'din, fe-lleżīne hādżerū ve
 uhridżū min dijārihim ve ūzū fī sebīlī ve kätelū
 ve kutilū leukeffirenne 'anhum sejjiātihim
 veleudhilennehum džennātin tedżrī min
 tahtihel'enhāru, şevāben min 'indi-llāhi,
 vallāhu 'indahū husnu-şşevāb.*

“Gospodaru naš, mi smo čuli glasnika da poziva u vjeru: 'Vjerujte u svoga Gospodara,' pa mi vjerujemo. Gospodaru naš, oprosti nam zato naše grijehе i pokrij našа zla djela, i daj nam smrt sa dobrim.

Gospodaru naš, daj nam ono što si nam obećao preko Svojih poslanika (znači zavjeta poslanika); i nemoj nas osramotiti na Sudnjem danu. Sigurno, Ti ne kršiš Svoje obećanje.”

“Zato je njihov Gospodar primio njihove molitve, (i rekao): “Ja nikad neću poništiti rad nekog radnika, bilo muško ili žensko. Vi ste vezani jedni s drugima. Pa onim ljudima koji su se iselili, i bili istjerani iz svojih kuća, i bili proganjani na Mom putu, i borili se i poginuli, Ja ću sigurno otkloniti njihova loša djela i uvest ću ih u Džennete niže kojih rijeke teku – (ovo je) nagrada od Allaha, a kod Allaha je najbolja nagrada.”²⁴

²⁴ Sura Alu-Imran, 3:194-196 [Izdavač]

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَلَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا
مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَلَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ ۚ وَلَا تَلْمِزُوا
أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ ط بئس الاسم الفسوق بعد الإيمان ۚ
وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ۝

*Jā ejju-helležīne āmenū lā jesħar ħavmun min
ħavmin 'asā en jekūnū ħajren minħum velā
nisāun min nisāin 'asā en jekunna ħajren
minħunne, velā telmizū enfusekum velā
tenābezū bi-l'elkābi bi'se-l'ismu-l' fusūku ba'de-
l'īmani vemen lem jetub feulāika ħumu-
zzālimūn.*

“O vi koji vjerujete! Neka se jedan narod ne ruga drugom narodu, možda će oni biti bolji od njih, a ni žene (neka se ne rugaju) drugim ženama, možda će one biti bolje od njih. Ne klevećite svoj narod, i ne zovite jedan drugog ružnim nadimcima. Loša je neposlušnost nakon vjerovanja; a oni koji se ne pokaju, silnici su.”²⁵

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ ۚ يَعِظُكُم لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۝ وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا
عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ
كَفِيلًا ط إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ۝

²⁵Sura El-Hudžurat, 49:12 [Izdavač]

*Inne-llāhe je'muru bi-l''adli ve-l'ihsāni ve ītāi zi-
l'kurbā ve jenhā 'ani-l'fahšāi ve-l'munkeri ve-
l'bagji je'izukum le'allekum tezekkerūn.
Ve evfū bi'ahdi-llāhi izā 'āhedtum velā
tenkudu-l'ejmāne ba'de tevkīdihā vekad
dže'altumu-llāhe 'alejkum kefilen inne-llāhe
je'lemu mā tef'alūn.*

“Zaista, Allah naređuje pravednost, i dobroćinstvo, i da dajete kao (što dajete) bližnjim svojim; i zabranjuje bestidnost, i ružan govor, i prekoračenje. On vas savjetuje da primite pouku.

I ispuniti Allahov zavjet kad ste ga dali; i nemojte kršiti zakletve nakon što ste ih učvrstili, a Allaha ste uzeli za svog svjedoka. Zaista, Allah zna šta vi radite.”²⁶

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَلَاثَةٌ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ
وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ۝ أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونََهُ ۖ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝ مَا
الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ۖ وَأُمُّهُ
صِدِّيقَةٌ ۖ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ ۖ أَنْظِرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْ
أَلِيَّ يَوْمَ فَكُونُ ۝

²⁶ Sura En-Nahl, 16:91-92 [Izdavač]

*Lekad kefere-lleżīne kālū inne-llāhe şālişu
şelāşetin vemā min ilāhin illā ilāhun vāhīdun,
veinlem jentehū 'ammā jekūlūne lejemessenne-
lleżīne keferū minhum 'ažābun elīmun.
Efelā jetūbūne ila-llāhi ve jestagfirūnehū
vallāhu*

Gefūrun Raḥīm.

*Me-l'mesīhu-bnu merjeme illā resūlun kad halet min
kablihi-rrusulu ve ummuhū siddīketun kānā
je'kulāni-tta'āme unzur kejfenubejjinu lehumu-
l'ājāti şumme-nzur ennā ju'fekūn.*

“Ne vjeruju, sigurno, oni koji kažu: “Allah je jedan od troje.” Nema boga osim Jednog Boga. I ako oni ne odustanu od onoga što kažu, bolna kazna će sigurno zadesiti one od njih koji ne vjeruju.

Pa zašto se oni onda ne pokaju Allahu i ne traže Njegov oprost? A Allah najviše prašta, (i) milostiv je. Mesih, sin Merjemin, bio je samo jedan poslanik. Svi poslanici prije njega su prošli. I njegova majka je bila čestita. Oboje su jeli hranu. Vidi kako Mi objašnjavamo znakove za njih, a onda vidi kud se oni okreću.”²⁷

²⁷Sura El-Ma'ida, 5:74-76 [Izdavač]

NAMAZ SA DŽEMATOM

Dozvoljeno je obavljati pet dnevnih namaza individualno, gdje nema uslova za džemat. Minimalan broj ljudi neophodan za namaz u džematu je dva. Gdje dva ili više muslimana žive blizu jedan drugog, preporučljivo je da dnevne namaze obavljaju u džematu. Zajedničke namaze predvodi imam, koji obično stoji malo ispred prvog reda. Ostatak džemata je obavezan da slijedi imama tokom namaza. Ako imam pogriješi tokom predvođenja namaza, bilo koji vjernik iz džemata može skrenuti pažnju na to blago govoreći *subhanallah* (sva slava pripada Allahu); ali ako se imam ne obazire na to onda je džematu obaveza da nastavi da prati imama sve do kraja *namaza*.

DŽUMA NAMAZ

U islamu, petak je za muslimane kao sabbat za Jevreje. Petkom umjesto redovnog podne *namaza*, obavlja se *namaz* od 2 *rekata* u glavnoj džamiji u gradu ili u lokalnoj četvrti. Preporučuje se da umjesto održavanje džemata u lokalnim mesdžidima vjernici se skupljaju u glavnoj džamiji. Prije *namaza* imam održi hutbu. Pošto nema oblika sveštenstva ili parohije u islamu, bilo ko može biti izabran da održi hutbu i da predvodi namaz.

Riječnik

Ahmedija: Islamska zajednica osnovana od strane hazreti Mirze Gulama Ahmeda^{as} koji je rekao da je Obećani Mesija i Imam Mehdi.

Ezan: Islamski poziv na namaz.

Durud: Salavat na Poslanika.^{savs}

Hadis: Zapisane ili zabilježene riječi i djela Poslanika.^{savs}

Hazreti: Arapska počasna titula.

Ka'ba: Kockasta građevina koja se nalazi u centru džamije u Meki.

Halifa: Termin kojim se nazivaju duhovne vođe, preciznije nasljednici Poslanika^{savs} i hazreti Obećanog Mesije.^{as}

Halifatul-Mesih: Titula kojom se nazivaju duhovni nasljednici hazreti Obećanog Mesije.^{as}

Hilafet: Institucija vođena vrhovnim duhovnim vođom poznatim kao halifa.

Namaz: Perzijska riječ za Salat.

Rekat: Jedan dio namaza.

Te hedžud: Dobrovoljni namaz muslimana koji se obavlja u ranoj fazi noći.

Te šehud: Svjedočenje u islamskom vjerovanju da nema Boga osim Allaha i da je Muhammed^{savs} njegov Poslanik.

Tejemum: Čišćenje pred namaz zemljom ili prašinom kad voda nije dostupna.

Ummet: Kompletna svjetska zajednica muslimana.

Vuzu ili Abdest: Islamski ritual čišćenja koji se obavlja prije namaza.

Hutba: Obavezno vjersko predavanje prilikom džuma i oba Bajram namaza.

Napomena

U tekstu, riječi između zagrada () i između dugih crtica — su riječi autora i ako su bilo koje dodatne fraze ili riječi dodane od strane prevodioca, u cilju dodatnog objašnjenja, one su stavljene u kockaste zagrade [].

❖ Ime Poslanika Muhammeda je praćeno skraćenicom “savs”, što je skraćeno od “*sallallahu alejhi ve sellem*” - “neka je na njega Allahov mir i blagoslov”.

❖ Imena drugih poslanika i vjerovjesnika su praćena skraćenicom “as”, što znači “*alejhisselam*” - “neka je mir na njega”.

❖ Zvanični pozdravi su u globalu skraćeni tj. nisu pisani u punoj formi, ali bez obzira na to oni bi trebali da budu shvaćeni kao da su napisani u punoj formi svaki put kad se koriste.

❖ Skraćenica “r.a.” je korištena uz imena ashaba Allahovog Poslanika^{savs} i Obećanog Mesije^{as}. To je skraćeno od “*radijallahu anhu*” (“Allah bio zadovoljan s njim ili njom”).

❖ Skraćenica “r.h.” znači “*Rahimahullahu Ta-ala*” (“Allah mu se smilovao”).

Sadržaj

O autoru.....	5
Predgovor.....	7
Svrha obožavanja.....	9
Filozofija islamskog namaza.....	12
Ezan.....	17
Pravila abdesta.....	19
Kako se obavlja namaz.....	21
Namaska vremena.....	39
Odabrani ajeti Časnog Kur'ana.....	41
Namaz sa džematom.....	51
Džuma namaz.....	51
Riječnik.....	53
Napomena.....	55

U “islamskom načinu ibadeta”, hazreti Mirza Beširudin Mahmud Ahmed^{r.a.} daje na kratak, ali jednostavan i razumljiv način pregled namaza tj. zvanične islamske molitve i njegove primarne svrhe. Ključni koncepti namaza, uključujući fizičke položaje, abdest i propisana vremena su opisani preglednim terminima i uz upotrebu odgovarajućih ilustracija. Odabrani ajeti iz Časnog Kur’ana koji se mogu koristiti u namazu su također istaknuti i predstavljeni na jednostavan način zbog jasnog i jednostavnog razumijevanja. Na ovaj način, ova kratka knjiga je vrijedan izvor za one koji žele da saznaju više o jednom od najvažnijih stubova islama.

